

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
Генерални секретаријат
08 Број: 53-00-2448/2021-11
25. март 2021. године

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА – СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА – СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ
СИТУАЦИЈЕ

Кабинету председнице Владе и Генералном секретаријату Владе обратило се више привредника са питањима да ли се њихове радње, односно објекти у којима обављају своју делатност, а налазе се у оквиру хипермаркета, супермаркета и тржних центара у смислу Наредбе о радном времену за време неповољне епидемиолошке ситуације током трајања заразне болести COVID-19 ("Службени гласник РС", бр. 22/21, 23/21 и 25/21).

Ограничење радног времена, као медицинска, епидемиолошка и превентивна мера односи се на правна лица и предузетнике који обављају своје делатности у објектима који нису безбедни и сигурни у смислу заштите становништва од заразних болести или када је природа делатности таква да подразумева небезбедане контакте између људи (нпр. козметички салони, ресторани и сл.).

Генерални секретаријат Владе је предлагач Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 и као такав, а сходном применом чланом 80. Закона о државној управи даје мишљење о примени ове Уредбе, али и препорука Кризног штаба и на основу њих донетих аката.

Ограничење радног времена, као медицинска, епидемиолошка и превентивна мера односи се на правна лица и предузетнике који обављају своје делатности у објектима који нису безбедни и сигурни у смислу заштите становништва од заразних болести или када је природа делатности таква да подразумева небезбедане контакте између људи.

Битан чинилац у спровођењу мера је сигурност и безбедност пружања услуга, односно обављања привредне и друге делатности, а не врста делатности или карактеристике објекта. Уколико је делатност таква да подразумева услуживање, одн. продају производа тако што ће купци/корисници боравити дуже времена (дуже од 15 минута) у затвореном простору, без маске и на одстојању мањем од минимум 1.5 метра онда је такав ОБЈЕКАТ небезбедан у односу на заштиту становништва од заразних болести. Појам "радног времена" и "рада", "објекта" "радног простора" и сл. у смислу Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Службени гласник РС”, бр. 151/20, 152/20, 153/20, 156/20, 158/20, 1/21, 17/21, 19/21 и 22/21) и Наредбе о радном времену за време неповољне епидемиолошке ситуације током трајања заразне болести COVID-19 ("Службени гласник РС", бр. 22/21, 23/21 и 25/21) мора се тумачити циљно, у смислу мера заштите становништва од заразних болести, а на казне забране рада. Циљно тумачење правних норми уопште, а нарочито када се тим нормама намећу неке обавезе или се ограничавају права је посебно

истакнуто у тумачењу и примени прописаних мера заштите становништва од заразних болести. Надаље, дефиниција трговинског центра или тржног центра се мора тумачити у смислу јединственог затвореног објекта. По правилу улазак у радње које раде у саставу ових центара су из истог места, тј истог улаза и корисници се крећу заједничким простором и користе заједничке помоћне просторије.

У односу на ваше питање за супермаркете и хипермаркете рад мењачница ни у ком смислу није ограничен, јер ови маркети нису обухваћени мером ограничења радног времена.

Што се тиче дефиниције тржних центара, ова дефиниција не постоји у позитивним прописима. Наиме, Правилником о класификацији трговинских формата ("Службени гласник РС", број 47/11) предвиђено је да је трговински центар трговински формат у коме се обавља трговина на мало и чије су битне одлике:

- 1) јединствена просторна целина коју чини скуп различитих малопродајних формата;
- 2) велики број специјализованих продавница, али и других формата (хипермаркет, робна кућа);
- 3) планирање, развој, својинска структура и управљање су централизовани;
- 4) пратећи садржаји у пружању бројних нетрговинских услуга;
- 5) пратећи забавни садржаји (нпр. играонице, биоскопи и сл.);
- 6) адекватан паркинг простор за потрошаче.

Уколико пословно трговински центар не испуњава све горе наведене одлике, такав центар не представља тржни центри у смислу наведене Наредбе, па према томе ни објекти у којима се обављају делатности нису субјекти којима се ограничава радно време. Циљним тумачењем одредаба Уредбе и Наредбе, јасно се извлачи закључак да ови центри представљају скуп продавница, одн. продајних места на отвореном или затвореном простору, тако да НЕ СПАДАЈУ у објекте у којима се обављају делатности пружања услуга у тржни центре, те се на исте НЕ ОДНОСИ ОГРАНИЧЕЊЕ радног времена. АКЦЕНАТ ОГРАНИЧЕЊА ЈЕ ОГРАНИЧЕЊЕ КОНТАКАТА ИЗМЕЂУ ЉУДИ, ТАКО ДА СЕ СПРЕЧИ ШИРЕЊЕ ЗАРАЗЕ.

Примена превентивних мера заштите становништва ни спада у казнену политику државе, већ политику заштите живота и здравља људи, те у том смислу примена ових мера мора бити примерена овој области живота – заштите здравља и живота. Казне које се изричу за непоштовање мера су пре свега превентивне, а мање репресивне природе, а како би се подигла свесност грађана за личну одговорност за своје и туђе здравље и живот.

Надаље се напомиње да је одговорност власника или одговорног лица у привредном субјекту за поштовање мера заштите у смислу чл. 8. и 9. Уредбе, односно ова лица су дужна да се старају о томе да се онемогући окупљање купаца унутар, испред или око објекта. Уколико долази до окупљања већег броја људи, сматра се да правно лице и предузетник није применио све превентивне мере од утицаја на безбедност и здравље запослених и корисника услуга, а посебно оне које се односе на спречавање ширења заразне болести COVID-19 (организовање процеса рада који обезбеђује одржавање физичке дистанце, односно међусобног растојања између два лица од најмање два метра, обавезну дезинфекцију мобилијара, машина, алата и уређаја за рад после пружене услуге сваком

појединачном кориснику, обавезну употребу заштитних средстава тј. маске од стране запослених – за пружање услуга на отвореном, као и додатне мере ограниченог броја лица у просторији, а у случају мањег растојања од два метра између корисника, пружање услуга уз примену стаклене, пластичне или сличне баријере, обавезну дезинфекцију просторија и подова, обавезну употребу заштитних средстава тј. маске и од корисника услуга) – за пружање услуга у затвореном простору.

Моле се министарства из наслова да се ово мишљење без одлагања достави свим инспекцијама које врше надзор над применом мера заштите становништва од болести COVID-19, свим јединицама локалне самоуправе за надлежне комуналне инспекције и свим градским/општинским штабовима за ванредне ситуације, а ради уједначене примене мера на територији Републике Србије.

ЗАМЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

Тамара Стојчевић